

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec 3.50
za Nemčijo celoletno . . . 45.—
za ostalo inozemstvo . . . 50.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 36.—
za en mesec 3.—
v spravi prejeman mesečno . . 2.50

Sobotna izdaja:
za celo leto K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 10.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 50%
za dva- in večkrat . . . 45%
pri večjih naročilih primerov popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna pettivrsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograko 26.511, bosn.-baro. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Preobrat?

Dunaj, 3. rožnika 1918.

Ministrski svet je sklenil sklicati parlament k zasedanju še tekom meseca junija. Baje bo sklical dr. Groš v ta namen že prihodnji teden sejo načelnikov strank. Grof Burian je povabil k sebi za v sredo češke delegate, kar smatrajo v parlamentarnih krogih za napoved sklicanja delegacij. In »Reichspost«, ki je bila še pred dnevi vsa navdušena vsled Ornirove zahteve na cesarskem dvoru po absolutističnem režimu, se ne zavzema samo za sklicanje parlamenta in delegacij, ampak tudi za sklicanje »delazmožnih« deželnih zborov.

Odkod ta nenaden preobrat, ta napoved parlamentarne interregne v dr. Seidlerjevem absolutističnem režimu? Saj so vendar z vso gotovostjo napovedovali, da je parlament nemogoč, ker nima vlada večine in da preidemo že koncem junija, ko poteče dovoljeni proračunski provizorij, zopet novo ex-lex stanje. Nemški listi trde, da se je vlada prepričala, da ne mislijo Jugoslavi in Čehi razbiti parlamenta in da trenutna vladna večina za proračunski provizorij ni izključena, ampak celo verjetna. Toda proračunski provizorij ni glavni vzrok sklicanja parlamenta in skrbi Seidlerjeve vlade.

Predvsem pa potrebuje država novih denarnih virov in zato bo treba razpisati nove davke. Tu je parlament vendarle potreben. In končno — prebrana . . .

Seveda potrebuje za sklicanje parlamenta vlada celo vrsto garancij in pogojev. Kdo ve, če ne zagleda Seidler zopet novih ovir ustavnega življenja in se v zadnjem trenutku končno ne premisli? Sedaj že išče vladne večine. Nemce si je zasigural s protičeškimi in protijugoslovanskimi kurzum. Prišel je s Poljaki — ti pridejo pri vsakem pogajanju vlade prvi na vrsto. Konservativni člani Poljskega kola s članom gosposke zbornice Bilinskim na čelu že mešetarijo med vlado in poljskimi strankami. Toda danes bo šlo nekoliko težje. Tudi konservativni poljski elementi so se že naveličali praznih obljub vlade. Napovedane milijarde za obnovo Galicije so izostale in končno dolžijo Poljaki naš zunanji urad izdajstva poljskih zunanje-političnih interesov v korist Nemčije.

Ni čudno torej, če govore Nemci o Poljakih, da so to pot neizprosni.

Seidler upa, da bodo tudi Ukrajinci ostali v vladni večini in da ne bodo hetmanska preukcija v Kijevu in pa gotove koncesije Poljakom vplivale na njihovo razpoloženje.

Da bodo stali Jugoslavi in Čehi v najodločnejši opoziciji proti vladi, ni nobenega dvoma. Razdelitev v okrožja, policijske odredbe, poostreje cenzure, prepoved političnih shodov, ustavitve časopisja, avdijenca Nemcev in ponemčencev pri cesarju, napoved novih persekucij itd. označujejo dovolj jasno, kje je naše mesto na parlamentarni tribuni. Glede bojne taktike v bodočem parlamentarnem zasedanju Češki svaz in Jugoslovanski klub še nista sklepala.

Nemški socialni demokrati so napovedali na svoji zadnji državni konferenci, ki se je vršila v četrtek in v petek, sedanjih vladi neizprosni boj. Protestirajo proti odgoditvi parlamenta. Protestirajo proti mirovnim pogodbam v Brestu Litovskem in Bukarešti, ker kršijo načelo »brez aneksij in kontribucij«, ter zahtevajo, naj se ti mirovni traktati predložijo nemudoma parlamentu v ratifikacijo, kakor zahtevajo določila ustave. Dalje zahtevajo za državne tvorbe, ki so se odcepile od Rusije, popolno neodvisnost na podlagi svobodnega samoodločevanja narodov. Povdarjajo, da je prehrana prebivalstva postala naravnost katastrofalna in kličejo vlado radi tega na odgovor.

Da večina Romanov ne bo glasovala z vlado, je tudi gotovo.

Vlada torej napoveduje preobrat in išče za parlamentarni državni ustroj potrebne večine. Da jo bo v sedanjih razmerah, ko hočejo umetno vzdržati nadvlado Nemcev in Mažarov, težko dobila, je čisto gotovo. In kljub temu se hoče Seidler še vzdržati. Ljudje, ki so na krmlu države, so še vedno slepi in ne uvidevajo, da postaja državna kriza dan na dan akutnejša in da bo prišel čas, ko je ne bo mogoče več ozdraviti. Odgovornost za posledice naj nosijo Nemci.

Dr. Seidler je prava slika naše žalostne, nedosledne, brezsmotrene politike. Mož, ki naroči deputacijo alpskih Nemcev in renegatov, da zahtevajo od cesarja absolutistični režim in razpustitev parlamenta, predseduje par dni pozneje ministr-

skemu svetu, ki sklene sklicanje parlamenta!

Danes je prispel na Dunaj načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec. Sodi se, da bo skušal priti dr. Seidler te dni tudi z Jugoslavi zopet v stik. Dr. Korošec mu bo lahko poročal o taborih, o volji in zahtevi celokupnega naroda po svobodi, združenju in lastni državnosti.

Parlament po Seidlerjevi milosti?

Pod tem naslovom priobčuje »Arbeiterwille« uvodnik, v katerem pravi med drugim: Dr. pl. Seidler se obnaša tako, kakor bi parlament potreboval njega in ne on — ali bolje rečeno država, katere zastopnik je, čeprav ne voditelj! — parlamenta. Tako je postavil na glavo vse pojme in se kaže, kakor bi mogel parlamentu narekovati pogoje, pod katerimi bi se sešel. V resnici so pa gospodje, ki res vladajo v Avstriji, že spoznali, da mora ta ječeči in cvileči državni voz brez parlamenta obličati v najhujšem močvirju. Koncem junija poteče provizorij in od 1. julija dalje ne more vlada več izterjevati davkov, razen če poseže po kršitvi ustave s § 14; kako bi pa to danes vplivalo na državni kredit, si lahko mislimo. 23 milijard nepokritih bankovcev kroži danes v državi in samo z otvoritvijo novih državnih dohodkov potom davkov, ki jih more dovoliti parlament, se da ta usodepolni vpliv vojne nekoliko omiliti. Ze to so nujni razlogi za sklicanje parlamenta, k čemur pride še zahteva vseh slovanskih strank in nemških delavcev po javni tribuni. Stvari torej nikakor ne stoji tako, da bi bilo od milosti gospoda pl. Seidlerja in tistih, ki stoje za njim, odvisno, ali naj se snide ljudsko zastopstvo. Če se sedaj pogajajo s Poljaki, da dobe večino, potem je to zahteva potrebe. Ze teh glasov ni dobili iz gole ljubezni do avstrijske države ali celo do vlade, nasprotno — zunanji minister grof Burian se mora peljati v Berlin, da bo mogel prinesiti galskim Poljakom nekaj pomirjevalnih besed o uredbi nove poljske države. V Avstriji se pač stvari ne dajo tako enostavno urediti, kakor si to predstavljajo različni mali Morici Ptuj in Celja. Narodi predstavljajo gotove moči, ki jih ne ukinejo, ako ukinejo parlament. Tri leta grofa Stürgkha, ki so globoko omajala državni kredit, odbila od te države vse nenemške narode in najgloblje ogorčila tudi nemško delavstvo, so pokazala, da država ne potrebuje parlamenta nič manj nego narodi.

Češko-slovaškemu narodu.

Česka narodna zastopstva — Český svaz, Narodni svet in jubilejni odsek Na-

rodne divadla — so izdala naslednji oklic na češko-slovaško ljudstvo:

»Dragi češko-slovaški narod! Od blizu in daleč, iz vseh krajev češke dežele, iz sestrške Moravske, iz oddaljene Slezijske in iz Tvojega dunajskega prognanstva si prišel v zadnjih dneh na jubilejne slavnosti narodnega gledališča k matuški Pragi. Tvoji zastopniki iz slovaške dežele ob Tatri so prišli.

Prišel si od vseh strani, zvest in enodušen, prišel si odločen, kakor še nisi bil nikdar, in prišel si ojačiti mater Prago v dneh in tednih najslavnnejšega češkega boja za narodno samobitnost in neodvisnost. V veležalostnih časih te strašne vojne si videl mater čeških mest, ljubko v cvetnem oblaku maja in vzvišeno po veličastvu kraljevske preteklosti, ko je hvaležno pozdravljala in gostoljubno sprejemala ne le tisoče dragih otrok lastne krvi, marveč tudi stotine ljubljenih bratov in sester sorodne krvi, da tudi cenjene goste iz srede tistih narodov, s katerimi nas kljub vsej razliki jezika in meja veže skupni boj za še ne priporjene pravice: za narodno in človeško svobodo.

Dragi češko-slovaški narod! Tekom teh krasnih dni si slišal svete in velike prisege, h katerim smo se zbrali vsi brez razlike, od blizu in daleč, močnimi in neznanji, revni in bogati smo z enakim veseljem in enako ljubeznijo obhajali slavnosti našega narodnega gledališča — si slišal besede in obljube, ki temelje na stoletnem pravu in ki vežejo za stoletja naprej. Slišal si govoriti tiste, h katerim te vleče z največjo ljubeznijo, znova si slišal sveto prerokovanje naše Libuše, da dragi češki narod ne bo propadel in da bo slavno premagal strahote pekla! Vsi smo globoko ganjeni jokali, kajti v tem trenutku smo bili deležniki velikega, nepozabljivega trenutka, o katerem bodo še naši sinovi, vnuki in pravnuki pripovedovali. Ti, dragi češko-slovaški narod, si te svete trenutke obhajal v osrečujoči in najtrdnjejši veri, da jih praznuješ na pragu svoje nove, pred kratkim še neslutene, toda v stoletjih s solzami, krvjo in hlapčevstvom odkupljene in danes morda ne več zelo oddaljene bodočnosti!

Ni besedi, s katerimi bi se ti mogli, dragi češko-slovaški, naš dragi, zlati, zvesti narod, zadosti zahvaliti za to, da si prišel in se zbral v Pragi in na tako dostojen, tako odločen, pa obenem tako plemenit način povedal celemu svetu, kako neomajno stojiš na strani tistih, ki v tvojem imenu govore in delajo. Znova si prišel v Prago, da znova in morda še živeje ponoviš zgodovinsko prisego tvojih zastopnikov z dne 13. aprila tega znamenit-

LISTEK.

Pred tristo leti.

Trikrat potegne moderni infanterist in odda lahko pet strelcev, v sedemnajstem stoletju je moral pa za en sam strel petindevetdesetkrat. Ni čuda torej, da je tridesetletna vojska trajala toliko časa, tako je nekdo napravil dovtip. Bili so pa še drugi vzroki: slabe ceste, vsled česar je pozimi vsako vojskovanje prenehalo; način rekrutiranja; neredna prehrana; Wallenstein je bil prvi, ki si je nabavil lastne zaloge; nepopolnost orožja; slabo vodstvo, slaba disciplina, pomanjkanje kart. A vse to ni zadosti. Danes smo glede vojskovanja v vsakem oziru drugje kakor so bili pred tristo leti in vendar bo šla vojska kmalu v peto leto. Pravi vzrok dolgotrajnih vojsk je pošast v človeku, ki noče in noče nehati. Najgrše živo bitje je vendarle človek, ki iz ničevih vzrokov povzroči najhujše klanje in ne zna napraviti konca. Tako je bilo tudi pred tristo leti, celih trideset let je preteklo med izbruhom vojske 23. maja 1618. in pa mirovno westfalsko pogodbo 24. oktobra 1648.

Plemstvo na Češkem se je kregalo s sarsko vlado; skrbela jih je prihodnost, zadovoljini so bili s sedanjostjo. onajali

so se na preteklosti. Vrelo je. Neenako razlaganje takozvanega majestata je zanečilo požar. Majestetno pismo je reklo, da so v cerkvenem oziru posestniki popolni gospodari na svoji zemlji; zato praški nadškof ni dovolil, da bi zidali protestantje cerkev v njegovem mestu Hrobu; ravno tako je tudi opat v Brumovu oviral protestante. Ti so imeli pa po postavi pravico pritožiti se, njihovi branitelji so se imenovali defenzorji. Defenzorji so rekli, da so cerkvena posestva pravzaprav last vladarja, ker jih je bil on cerkvi podaril. In če smejo zidati na vladarjevih posestvih, zakaj ne bi smeli na cerkvenih. A njihov zagovor ni obveljal, cerkev v Hrobu je dal nadškof porušiti, ona v Brumovu so pa započeli. Defenzorji so sklicali nato zborovanje v praški Karolinum, 5. marca 1618., in so se pritožili na cesarja. Cesar jih je ostro zavrnil in jim dal ukor, za povzročitelja tega pisma so smatrali češka plemiča Martinica in Slavato.

Protestantski stanovci so sklenili sedaj nastopiti s silo in podreti za seboj vse mostove, zlasti še, ker jim je grozila preiskava. Pa je šlo 23. maja 1618. leta pod vodstvom grofa Turna nekako sto plemičev, med njimi šest mestnih zastopnikov, iz Karolina čez oni lepi Karlov most na Malo stran. Po strmem pobočju so priplezali na kraljevi grad, na slavne Hradčane, poveščane v pravljicah. V posvetovalno

dvorano so vdrli, tam so bili zbrani cesarjevi namestniki Sternberg, Lobkovic, Martinic in Slavato. Vprašali so jih, če so oni svetovali cesarju, da je poslal tisto pismo; namestniki so odgovorili, da je tako vprašanje nezaslišano, vsak odgovor pa da je nemogoč in krši službeno prisego. Beseda da besedo, nekdo pokaže na Martinica in Slavato kot povzročitelja onega pisanja, prime jih pijanost trenutka, ojuhači jih odmev velikega števila in pa pogled v bodočnost. Ne obotavljajo se, spravijo Lobkovic in Sternberga v stransko sobo, primejo pa ona dva, vlečejo ju k oknu, boj je divji, nič ne pomaga, prosita za rok, da se pripravita na smrt, vse zastonj, vržejo ju dol skozi okno, 17 metrov globoko, v grajski jarek. »Po staročeški navadi ju vrzite dol,« tako se je glasil klic. — Spomin na l. 1419. v začetku husitskih nemirov. — Nekli strahopetljiv tajni pisar, Fabricius, jima je sledil skozi okno. Videli smo sedaj v Pragi tisto okno in tisto globino in čuditi se je, kako da so jo vsi trije srečno odnesli. Spodaj je bil namreč, kakor pravijo, kup gnoja in smeti, nanj so padli in konec žaloigre je bil povsem nedramatičen in nedosleden. Streljali so za njimi, zadeli niso. Fabricius se je prvi skobacal s kupa in iz omotice in je dirjal na Dunaj pravil cesarju, kaj se je zgodilo; Martinic tudi ni bil nič ranjen in je preoblečen zbežal v »Rosenburg« Slavato pa

je hudo ranil na glavi, dovolili so mu pozneje, da je zapustil Češko, podpisati je moral neko listino, da se zase in za svoje potomce odpove vsaki misli na maščevanje. Rekli so: Stara navada je, da podarimo zločincu, ki se mu odtrga vrv, življenje. Zgodovinar Gindely nam natančno pripoveduje, kako se je stvar izvršila. Po ve nam, da je bil povzročitelj načrta grof Turn, ki je smatral umor namestnikov za zdravično demonstracijo. Domenili so se 22. maja v Smirickijevi palači. Kinski je bil zato, da ju zabodejo, obveljala je pa ekspedicija skozi okno. Na Hradčane so prišli 23. maja že ob devetih, vsi oboroženi, ta dan so imenovali »usodni dan Češke«. In žalibože je bil v svojih posledicah res usoden, za Češko predvsem, pa tudi za vso Srednjo Evropo. Le malo jih je šlo lahko v posvetovalno dvorano, večina je ostala na stopnicah. Med onimi, ki so bili v dvorani, nam imenujejo zlasti Turna, Felsa, Schlicka, Rupo, Viljema Lobkovic, Kapliha, Kinskija in Pavla Ricanskega. Ko je prosil Martinic za spovednika, so mu rekli: »Priporoči svojo dušo Bogu!« — Ko je letel skozi okno, je klical: »Jezus, Marija!« — Turn pa, ki je gledal za njim, se je norčeval: »Bomo videli, če mu bo Marija pomagala.« Ko je pa videl, da se mu ni nič zgodilo, je rekel: »Zares, Marija mu je pomagala.« Slavato se je zadel ob zid, ki mu je padel na glavo, in je bil mrtav.

tega leta. Prišel si ponoviti prisego z dragimi slovanskimi brati, prišel si jo ponoviti z vsakim, ki stoji s teboj v eni vrsti, ki enako pravično kakor ti koraka nasproti vsečloveškim ciljem. Prišel si, da spoznaš, da nisi v svetu osamljen, prišel si ustanoviti najpoštenjšo zvezo na svetu, zvezo tistih, ki hočejo samo pravico in se upirajo vsaki zlobi, naj grozi s katerekoli strani.

Vodstvo tvoje stvari se bo zopet povrnilo k tebi, ti češki narod, kakor je v pregnanstvu naš veliki Amos v dneh tvoje najgloblje narodnega in človeškega ponižanja napovedal, ko je zaklical v temo bodočnosti: »Naj pride tvoj čas, da poreklo narodi: Slava ti bodi; kdo ti je enak, ti narod, osvobojen po Gospodu, ki je ščit tvoje odrešenja in meč tvoje časti? Tvoji sovražniki bodo gotovo ponižani!«

Ni je moči, dragi češko-slovaški narod, ki bi te mogla premagati, dokler vsi edini vstrajamo do zadnjega, tako zvesti in pravični, kakor smo se pokazali svetu v nedavno preteklih slavnih dneh!

Češki svaz.

Češki narodni svet.

Slavnostni odbor jubileja Narodnega gledališča.

je mestni magistrat kot obrtna oblast prošnjo odklonil z razlogom, da prosilec — ni zanesljiv. Takoj na to je magistrat, ne da bi počakal na pravokrepost svojega odloka, gostilno meni nič tebi nič zaprl! A pri tem treba pomisliti, da je gospod Golec ugleden mož, veleposestnik, ki mu nihče ničesar očitati ne more. Toda v očeh mariborskega magistrata ima g. Golec seveda neizbrisno napako: on je Slovenec. Sicer dobivajo koncesije vsakovrstne sumljive eksistence, ako le trobijo v nemški rog, dočim jim je vsak Slovenec nezanesljiv.

Kakor večina občin v neposredni okolici Maribora, je tudi severozapadno od Maribora ležeča občina Kamnica žal v nemškotarskih rokah. Posebno je veljala gostilna »Zur schönen Aussicht« za strogo nemški lokal. No in sedaj je prišla ta gostilna v slovenske roke. Vsled tega je nemško časopisje silno zacvililo. Pišejo o narodno ogroženosti Kamnic! A našli so celo po znanih metodah leta 1910. v Kamnici 520 Slovencev in 141 Nemcev. V resnici pa v Kamnici ni niti 14 Nemcev. In tu ima nemško časopisje poguma, da govori o ogroženem nemškem kraju!

Ta teden smo bili že tri dni brez kruha. Kje je neki ostalo ukrajinsko žito? Nekaj dni smo imeli nekoliko boljši kruh, a sedaj imamo zopet neprebavljiv koruzni kruh ali pa nobenega...

Pri vsem tem se najdejo še ljudje, ki bogate na račun stradaljočega ljudstva. Poročali smo o vodilnih cenah za gostilne. Proti tem cenam je mariborska gostilniška zadruga vložila ugovor, češ, da so sestavljene na podlagi predlogov, ki jih je storila zadruga meseca oktobra 1917, od takrat pa so se razmere spremenile. Toda v čem so se spremenile te razmere? V tem, da so gostilničarji meseca februarja t. l. kar brez povoda povišali cene mesnih jedil za 60 do 100 odstotkov. Cena živine je ostala nespremenjena, v čem so torej utemeljene povišane cene? Ako oblastniže že nimajo moči, da bi preprečile nezno navijanje cen v tihotapski trgovini, bi moglo vsaj tam stopiti na prste, kjer se gre za očitno oduševstvo.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. junija. Veliki glavni stan: Vojna skupina bavarskega kraljeviča. Artiljerijski boj je od časa do časa oživljal. Sovražne delne napade zahodno od Bailleula in severno od Lyse smo odbili.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča. V nadomestilo francoskih in angleških armadnih zborov in podporo doslej od sosednih armad v naglici na bojišče privedenih in močno razredčenih divizij so danes stopile v boj nove francoske čete z oddaljenih front. Severno od Aisne so zamen poskušale držati določene jim postojanke. V hudem boju v jarkih smo jih vrgli na črto Moulin sous Touvent-St. Christophe-Vingre. Jugoahodno od Soissona smo vzeli Chaudun. V napadu smo prodrli čez ozemlje Savières do vzhodnega roba gozdov Villers-Cotterets. Južno od Ourcq je izvajal sovražnik silne protinapade; bili so krvavo odbiti. Čez Courchamps in Monthiers smo pridobili prostora in vzeli višine zahodno od Chateau-Thierryja.

Ob Marni kakor tudi med Marno in Reimsom je položaj nespremenjen.

Naši letalci so uspešno napadali železnice, ki vozijo na bojišče in živahno prevažajo čete. Zbili smo 31 sovražnih letal. Poročnik Wenckhoff je priboril svojo 29. in 30. poročnika Loewenhardt in Udet pa svojo 25. zračno zmago.

Berlin, 3. junija, zvečer. Uradno: Jugoahodno od Soissona smo iznova napredovali. Francozi napadajo s protinapadi na obeh straneh Ourcqja.

pl. Ludendorff.

Cesar Viljem o položaju.

Berlin, 8. junija. Vojni poročevalec »Lokalanzeigerja« je poročal 1. t. mes. z bojišča: Cesar se je pripeljal že v ranih jutranjih urah v stan generalnega polkovnika pl. Böhma. Spremljeval ga je maršal Hindenburg, ki je kljub izrednim naporom svež in zdrav. Na tisoče ujetih francoskih vojni ujetnikov je srečaval cesar. Ko je zagledal cesar razdejan kraj, je rekel: »Vselej, kadar ogledujem takšne vojne grozote, ki so vzele tisočim domove, moram misliti na to, da bi v Franciji vsega tega ne bilo, če bi ne bila odklonila moje mirovne ponudbe 12. decembra 1916.« — Cesar si je nato ogledal položaj z nekega griča zahodno od Soissona.

Poročila vojnih poročevalcev.

Vojnim poročevalcem so izjavili v velikem glavnem stanu: Američani v veliki bitki še niso nastopili, kakor tudi ne Italijani. Angleži so izginili z bojišča in prepuščili prostor izključno Francozom. Avstrijsko-ogrska artiljerija se bitke ne udeležuje. — Stegemann piše o bitki v »Bundu«: Nemci so popolnoma razbili francosko obrambo med Reimsom in Compiègnem in razrahljali zvezo med bojnimi črtami v Champagni, ob Mozi in v Vogezih tako močno, da ne more že zdaj izrabljati zveze Chalons-Pariz in je navezana pri premikanju čet na železnice in ceste ob Seini in Aubi. Tak je bil položaj Joffrejeve armade v prvih dneh septembra 1914, toda Joffre je razpolagal takrat z novo armado, ki je čakala sovražnika, kateri je upehan napadal v dveh krdelih, v pripravljeni postojanki med Verdunom in Parizom. Levo Joffrejevo krilo je grozilo nemškemu krilu; Joffre je imel velike rezerve. Foch se pa mora počasi umikati in išče novo obrambno črto. Zadovoljen bo, če dobi ob Marni in ob Ourcq obrambno postojanko in spremeni sedanjo premikovalno vojsko v stoječi boj, predno bo sovražnik zopet udaril. Pariz, srce in obrambno središče francoske obrambe, je zdaj v večji nevarnosti, kakor je bil kdajkoli prej. — Iz Berlina: Polki Belowove armade stoje na levem krilu v loku, ki je oddaljen le 2 km od Reimsa. — »Corriere della sera« poroča: Vsako uro moramo računati s padcem Reimsa.

Foch in Petain.

Genf, 3. Medtem ko je generalissimus Foch postal zelo zgovoren in je parlamentarce in časnikarje zagotovil, da francoske rezerve še nikakor niso popolnoma izčrpane, je bil Petain v razgovorih s člani vojnega odseka precej molčeč. Petainova najbližja okolica je mnenja, da je kljub nemškemu uspehu v smeri proti Meau neposredna nevarnost za Pariz od te strani izključena.

Smoter nemških operacij.

Dobro poučeni vojaški sodelavci »Vossische Ztg.« piše: Zdaj se velikokrat pravi, da je naš cilj Pariz, sovražno glavno mesto. Pariz je srce in možgani Francije, a za zdaj naše operacije ne merijo še na Pariz. Na sovražno armado meri zdaj vse, kar se godi na fronti.

Grmenje topov na francoskem bojišču.

Genf, 3. junija. Topovski boj na zahodni fronti je tako silen, kakor še ni bil ves čas vojske. Nemci namerijo v določeni minuti v prej določeni odsek artiljerijski ogenj vseh topov na sovražne postojanke; proti tej železni toči ni odpor mogoč. Grmenje topov je tako silno, da ga slišijo celo ob francoski-švicarski meji in da sklepetajo šipe v Solothurnu, Bielu in v Neuchâtelu, ki so približno 400 km daleč od bojišča.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. junija. Uradno se poroča: Pri Fossalti ob spodnji Piavi smo z ognjem topov in min preprečili poskus Italijanov, ki so hoteli prekoračiti reko. Na mnogih mestih jugozahodne fronte smo odbili sovražne pozvedovalne oddelke. Pri Bozecchio smo en tak oddelek ujeli. Topništvo je povsodi zelo živahno delovalo.

Načelnik generalnega štaba.

Vojska v Palestini.

London, 1. junija. (Kor. ur.) Angleško poročilo iz Palestine: Naše čete so napredovale ponoči 28. majnika na obali s svojimi četami v globini 14 milje na fronti 5½ milje južno in jugozahodno od Tahova in so ujele dve turški straži in odbile več sovražnih protinapadov z znatnimi izgubami za sovražnika.

Politične novice.

+ Iz S. L. S. Pravičnik stranke je do tiskan in se te dni razpošilja zaupnikom z navodilom, kako naj se snujejo krajevni odbori. Zaupnike prosimo, da se drže vseh tozadevnih navodil in takoj obvestijo tajništvo S. L. S. o vseh točkah, o katerih v okrožnici prosijo pojasnila. Krajevni odbori, ki so osnovani za župnije, naj naznačijo tudi, katere občine spadajo v njihov delokrog in naj sporoče svoj sodni okraj. Zadeva je nujna, zato prosimo svoje somišljenike, naj se podrobno organizirajo takoj lotijo. Ko bodo krajevni odbori osnovani, je treba skrbeti, da bodo tudi povsodi delovali ter vzdrževali tesne zveze s centralo.

+ Za sklad S. L. S. Naša stranka še ni vpeljala strankarskega davka. Ali naj se vpleje in kako, o tem bo odločeval prihodnji zbor zaupnikov. Vendar pa stranka že sedaj potrebuje denarnih sredstev. Reorganizacija bo zahtevala urejenega pisarniškega aparata in stalno nameščenih delavskih moči. Zato pozivamo svoje somišljenike, naj prostovoljno darujejo za sklad S. L. S. Novo osnovani krajevni odbori naj gredo tudi v tem oziru takoj na delo in naj pošiljajo prostovoljne prispevke na naslov: Sklad Slovenske ljudske Stranke — Ljubljana.

+ Velik šod bo v nedeljo, 9. t. m., v Metliki ob štirih popoldne v gradu. Govorila bosta med drugimi državna poslanca prof. Jarc in dr. Ravnikar.

+ Za deklaracijo se je izjavil občinski svet mesta Imotski v Dalmaciji in je ob tej priliki sklenil, da daruje za dr. Krekov spomenik 2000 K. — Za deklaracijo se je nadalje izjavil občinski svet dalmatinske občine Komiža.

+ Slovenska katoliška zveza. Presvetli gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je poslal načelnstvu »Slovenske katoliške zveze« naslednje pismo: Kn. šk. ordinariat v Ljubljani, dne 1. junija 1918. Št. 2091. Slavnemu načelnstvu »Slovenske katoliške zveze« v Ljubljani. Skrb za čistost katoliškega imena in za cerkveno disciplino je ena glavnih dolžnosti škofovih. To izrecno poudarja tudi novi cerkveni zakonik (prim. can. 336). In sedanji papež Benedikt XV. je v svoji prvi okrožnici z dne 1. novembra 1914 določeno izjavil, da ni s cerkvijo, kdor ni s škofom. Ta jasna najnovejša določila najvišje cerkvene oblasti slovesno potrjujejo staro cerkveno prakso, da si nobena stranka, nobeno društvo, noben časnik, nobeno podjetje ne sme lastiti pridevka »katoliški« brez izrecnega privoljenja lastnega škofa, ker je škof odgovoren za vse, kar nosi v njegovi škofiji »katoliško« ime. Na tem temelju izjavljam, da se nova stranka, ki si je nadela ime »Slovenska katoliška zveza«, ne more in ne sme imenovati »katoliška«, ker se ne samo ne strinja s cerkvenopolitičnimi navodili škofovimi, ampak jim naravnost nasprotuje.

+ Parlament se snide še v juniju. »Prager Tagblatt« priobčuje z Dunaja sledečo brzojavko: »Ministrski pred.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 1. junija.

Naš magistrat je zopet enkrat napravil velik junaški čin. Poročali smo že, da je prešla gostilna pri »Zlatem jagnjetu« poleg glavnega kolodvora v slovenske roke. Kupil jo je gospod Josip Golec. Ker je pa moral g. Golec prositi, da se prepíše gostilniška koncesija na njegovo ime, mu

smrt. Martinic mu je prišel na pomoč, spravil ga je k zavesti in s Fabricijem vred tudi na varno. Tega Fabricija si je še pozneje marsikdo privoščil in veliko dvotipov gre na njegov račun. Pravijo, ko je priletel za svojima predstojnikoma v jarek, da je skočil kvišku, salutiral in rekel: »Oprostite, da sem priletel zadnji, namesto prvi, a niso hoteli drugače.« Celo cesar se je menda hotel pozneje malo ponorčevati iz njega. Dal mu je namreč plemstvo z naslovom »von Hohenfall«, to se pravi »plemič visokega padca«. Za 17 metrov se že izplača.

In začelo se je. Defenestracija, kakor imenujejo Čehi skok skozi okno, je bila povod tridesetletnemu boju. Organizirali so se na obeh straneh, Čehi so si izbrali lastnega kralja, Friderika V. iz Pfalce. Vsa Evropa je posegla vmes, nemški protestantje, angleški kralj Jakob I., Savojska, Francija, Turki, Benečani, Bavarci, Sasi, Španci itd. Bela Gora je prinesla 8. novembra 1620 ono znano bitko, ki je pomenila konec češke prostosti. Začelo se je konfisciranje, kazni na življenju, trpinčenje; absolutizem je gledal v obliki obojenih plemičev s praških stolpov na prestrašeno občinstvo. Že pa je zagrabila vojna pošast vso Nemčijo, verska nasprotstva so dala plamen novega netiva. Napačno pa je, kakor nekteri pravijo, da je tridesetletna vojska verska vojska. To ni res, verski nagibi so jo le podkurjevali, šlo je pa za boj med cesarjem in stanovni na eni strani, med Srednjo in Obrobno Evropo na drugi. Zmagali so stanovni in Obrobna Evropa, ker cesar ni hotel poslušati Wallensteina. Zatiranim bratom na pomoč prišam, je rekel Gustav Adolf; prišel je pa,

da napravi Baltiško morje za notranješvedsko, da iztrga iz Nemčije kar največ mogoče. Iz istega vzroka se je vmešal v nemške homatije kardinal Richelieu.

Grozovito so vojaki divjali, pa najsi so bili cesarski, švedski, francoski, nemški ali španski. Na Češkem, Moravskem in v Šleziji je divjal umor in požig, teptali so polja, rušili mesta, požigali vasi, ubijali moške, onečastili ženske; človek in žival, oba sta podivjala. Ni se več splačalo delo miru, boljše je bilo iti za vojaki in z njimi vred pleniti in požigati. Plenili so pri priateljstvu, češ sicer bo pa sovražnik, če mi ne; plenili so pri sovražniku, ker je bil sovražnik. O švedih pripoveduje Hauser: »Plemiče in neplemiče so topli in bičali, privezali so jih na konje in jih vlačili okoli. Kar so srečali, vse so postrelili in pobili; marsikomu so dali vrv okoli vratu, vodili so ga po mestih okoli, stiskali in zvijali, da so mu pogledali možgani in oči iz glave; goreče žveplele svetiljke so metali na ljudi, z vijaki jim stiskali palce, hodili so po njih, da jim je vrela kri ven skozi vrat in skozi rane. Lomili so jim rebra, roke in noge, podili jih v vodnjake, gugalji jih po strešnih žlebovih, pekli jih v pečeh. Jemali so materam otroke iz postelj in jih metali po tleh; z ženskami, starimi in mladimi, so pa ravnali tako, da so raje poskakale z oken, strel in skal v globino in tako ušle sramotnemu počenjanju. Plemenite gospe so najprvo onečastili, potem jih pa topli in gnali pred seboj kakor živino ali pa so jih vlekli poleg konj, stvari, ki jih ne bi napravil niti Turek niti Tatar.«

Rodovi se menjajo, grob zakrije Friderika iz Pfalce, Wallensteina, cesarja Ferdinanda, Richelieua itd. In ko je bila

Srednja Evropa tako izmозgana in izčrpana, da ni bilo dobiti iz nje niti kaplje krvi več, tedaj so se vsedli k mizi, štiri leta so barantali za prostost telesa in duše, barantali so za koščke zemlje in življenje ljudi vse obenem. Studijo se nam taka pogajanja in gnusijo, a prinesla so Evropi vendarle mir, po tridesetih letih klanja in divjanja. Kdo ne bo vesel, če se mu ni več batil, da mu razdivjani vojaki uničijo polje in hišo, da mu razrežejo podplate in jih nasujejo s soljo ter jih namočijo z jesihom, da mu odrežejo nos in ušesa in izrežejo jezik, da mu vlijejo gnojnico v grlo in zabijejo žebelj v glavo? Prebivalstvo Nemčije se je znižalo od petindvajset milijonov na osem ali celo na pet, prebivalstvo Češke je padlo od štirih milijonov na 800.000, torej od petih ljudi na enega, na Württemberskem od 313.000 na 65.000, v Aachenu od 160.000 na 25.000, v Augsburgu 80.000 na 18.000, v Frankfurtu je bilo pred vojsko 18.000 ljudi, potem pa samo še 324, v Glogoven 2500 in 20! V Jihlavi je bilo pred vojsko samo suknarjev 7000, po vojski pa vseh ljudi 299. V šleski švednici je bilo nazadnje od 1300 hiš 1182 brez vsakega stanovalca, na Bavarskem so samo leta 1646. požgali 100 vasi, na Württemberskem so našli vsega skupaj 36.000 porušenih hiš. Ljubljana jih ima okoli 2000.

To je bila tridesetletna vojska, tristoletnice začetka smo se spominjali pretečene dni. Hvala Bogu, da se je sedanja vojska spremenila iz premikalne v stoječo, drugače bi bilo razdejaje še večje, človeštvo bi se moralo pozneje obtožiti še večje krivde na razdejanju kulturnih dobrin.

sednik je sklenil sklicati parlament. Kdaj se bo vršila prva seja, ni še določeno, vendar je gotovo, da se snide parlament v zadnji tretjini tekočega meseca.

— **Skupni ministrski svet.** V nedeljo popoldne se je v zunanjem uradu na Dunaju vršil daljši skupni ministrski svet. Udeležili so se ga: zunanji minister grof Burian, vojni minister baron Stöger-Steiner, oba ministrska predsednika dr. Seidler in dr. Wekerle in oba finančna ministra dr. Popovics in baron Wimmer.

— **Mešana ministerialna komisija,** ki bi imela priti v Dalmacijo že početkom jeseni preteklega leta, da preišče nasilja in krivice, ki so se dogodile prebivalstvu Dalmacije v začetku vojne — za sedaj ne pride. Nekateri člani komisije so baje zelo zaposleni, drugim pa imponira polletna vročina. Zadrski »Narodni list« pristavlja k tej vesti: Da se je to dogodilo, nam ni prav nič žal, ker vemo, da od vseh brezštevilnih podobnih komisij ni imela Dalmacija nobenih koristi. V tem oziru je bila v Dalmaciji že vojaška komisija. Pa kje so sadovi? Kaj je dobrega storila za ljudstvo? Gospodje mešane ministerialne komisije morejo svobodno še vnaprej uživati počitnice. Naše razočarano ljudstvo itak več ne verjame starim birokratičnim igram!

— **Sklicanje državnega zbora in delegacij.** »N. Fr. Presse« sodi, da če bi šlo vse po sreči, bo sklican državni zbor dne 25. junija. List pravi, da skličejo morebiti tudi delegacije.

— **Politične in prehranjevalne konference generala Sarkotića na Dunaju in v Budimpešti.** Iz Budimpešte poročajo: Dne 1. junija je prišel semkaj na povratku v Sarajevo deželni poglavar Bosne in Hercegovine general Sarkotić. V spremstvu deželnega poglavarja sta tudi šef njegovega generalnega štaba in osebni tajnik. General se je mudil par dni na Dunaju, kjer je konferiral z merodajnimi osebami v aktualnih vprašanjih politike in prehrane.

— **Ce pridejo španci v Prago...** Te dni se je mudila v Pragi deputacija španskega »Rdečega križa«: trije grand in trije častniki, ki obiskujejo vojne ujetnike. Predsednik deželnega društva R. k. za Čehsko, grof Ervin Nostitz, je priredil deputaciji na čast obed, na katerem so bili zbrani vsi najodličnejši člani nemškega plemstva na Češkem, med drugim češki namestnik grof Coudenhove. Med obedom je vstal vodja deputacije, da govori običajni zahvalni govor. Govoril je o lepoti dežele in staroslavni Pragi, nato pa prešel na češki narod. Rekel je, da so on in njegovi tovariši nad vse veseli, da se morejo muditi v Pragi, glavnem mestu idealnega, vrliga in svetovnoslavnega naroda. Želel je češkemu narodu v njegovem boju za narodno in državno samostojnost mnogo sreče in častit, posebno namestniku Coudenhoveju, da mu je naklonjena sreča, delovati sredi tega češkega naroda kot namestnik... Nemško plemstvo, ki je bilo izprva menda čisto omamljeno od presenečenja, se je tu zopet toliko zbralo, da so posamezniki opozorili govornika na njegovo pomoto... Španec je obmolnil in gostje so se mogli oddahniti. Ampak dineja na čast španski deputaciji najbrže ne bodo svoj živ dan pozabili. Španski grande, ki se mu je vsled nepoznanja razmer ali napačnih informacij pripetila taka nezgoda, pa tudi ne. Prav je pa le imel!

— **Preganjjanja v Pulju.** Puljski »Hrvatski list« sporoča nekemu poslancu v Zadru: Na Vaše vprašanje, ali je res, da je nekaj Vaših sodeželanov že več mesecev v preiskovalnem zaporu zaradi tega, ker so podpisovali oziroma nabirali darove za hrvatske šole v Pulju, odgovorjamo, da je vse mogoče, ker je znano tudi našemu uredništvu več podobnih slučajev.

— **Burian v Berlinu.** Dunaj, 3. junija. (K. u.) C. in kr. minister zunanjih stvari bo odpotoval 10. t. m. v Berlin, da napravi kanclerju svoj nastopni poset. Ob tej priliki bodo izmenjali temeljito nazore o vseh vprašanjih, ki tičejo zdaj obe državi. Posameznih vprašanj še ne bodo odločili, ker so potrebni še predposveti in predela, ki niso niti v Avstro-Ogrski, niti v Nemčiji toliko napredovali, da bi jih mogli zaključiti ob Burianovem potovanju v Berlin. Razgovore, ki se bodo govorili ob tem sestanku, bodo nadaljevali po obojestranskih lastnih zaključkih, kar se bo kmalu doseglo in se upa na ugodni izid.

— **Ogrska magnatska zbornica.** Baron Pavel Inkey je interpeliral v zadevi rekviriranja žetve in podrobno kritiziral izdane odredbe, vsled katerih je bila Ogrska prisiljena letos moko uvažati iz inozemstva. Prehranjevalni minister princ Windischgrätz je izjavil, da je pravočasno rekviriranje žetve edina pot, da se zagotovi preskrba dežele in armade. V teklelosti nismo mogli pomagati Avstriji, goče bomo sedaj lahko pomagali. Da del žetve prepustijo prostemu prometu, popolnoma nemogoče, zakaj to bi imelo posledico največje navijanje cen in najhujše oderuštvo. Če bomo Avstriji kaj odločno to storili, le po najvišjih cenah.

Zbornica je nato s spremembami sprejela davčne predloge, tako da morajo te še enkrat pred poslansko zbornico.

— **Mažarski časnikar postal boljševik.** »Budapesti Hirlap« poroča, da je prišel aradski časnikar Andrej Rudniarski, ki je bil svoječasno od Rusov ujet, izdajati list v mažarskem jeziku. List je namenjen mažarskim ujetnikom in je urejevan v popolnoma boljševičkim duhu. Imenovani mažarski časnikar je postal boljševik in uživa popolno Ljeningovo zaupanje. Obenem deluje kot narodni komisar in ima mesečno plače 1300 rubljev.

— **Osrednje velesile in Ukrajinci.** Zastopniki Avstro-Ogrske in Nemčije so izročili 2. junija v Kijevu hetmanu pismo, s katerim naznanjajo, da bodo gojili s sedanjjo ukrajinsko vlado zveze ravno tako, kakor s prejšnjo vlado. Hetman je sprejel slovesno zastopnike in je izjavil, da bo vladal ukrajinsko državo v najtesnejšem stiku z osrednjima velesilama.

— **Finska in Nemčija.** »Politiken« objavlja vsebino tajne pogodbe med Nemčijo in Finsko, s katero se obvezuje Finska, da uvede monarhijo in prevzame varstvo Nemcev, podredi finske sile nemškemu vodstvu in da ne odstopi Alandskih otokov Švedski. Nemška vlada izjavlja, da je poročilo »Politikena« izmišljeno in odpošlje v Stockholm brzojavko v navedenem smislu, ker so Švedi zaradi Alandskih otokov zelo razburjeni.

— **Nemško-ruska pogajanja o mirovni pogodbi.** »Vossische Ztg.« poroča: Nemška vlada je mnenja, da je predlog ruske vlade o novi konferenci glede na izpolnila brest-litovske pogodbe popolnoma upravičen, a predlagala je, naj zboruje posvet v Berlinu pod Kühlmannovim predsedstvom in ne v Moskvi.

— **Upor češko-slovaških čet v Rusiji.** C. kr. korespondenčni urad poroča iz Moskve: Upor češko-slovaških čet, ki gredo v Vladivostok, da jih bodo od tam prepeleli na francosko fronto, se je končal s krvavimi spopadi s četami sovjeta, ki so v Pensii. Češko-slovaške čete so se trdovratno upirale rdeči armadi, ki jih je skušala razorožiti. Trocki je prepovedal prevoz čet po sibirski železnici. Vse oborožene Čeho-Slovake, katere bo ujela rdeča armada, bodo na povelje Trockega na mestu ustrelili. Uporniki razvijajo odločen odpor, pri čemur so v večih bojih premagali vladne čete.

— **Kerenski v Kanadi.** »Dail Mail« poroča iz Montreala: Neki mož z imenom Kerenski je prišel v kanadsko pristanišče z norveškim parnikom, a ladja je morala zapustiti pristanišče, ker straža ni dovolila, da bi se bil kdo izkrcal.

— **V Moskvi so razglasili oblegavalno stanje.**

— **Neodvisnost Kavkaza.** Pariški listi poročajo iz Moskve, da je proglasil kavkaški deželni zbor neodvisnost Kavkaza.

— **Ukrajinski minister — defraudant.** Ukrajinskega poljedelskega ministra Kowzevskega, ki je pobegnil z večjo vsoto denarja, so prišli v neki vili pri Geničesku in ga prepeleli v Kijev.

— **Volitve v Rumuniji.** V prvi kolegiji senata je izvoljenih med 60 senatorji 56 pristašev vlade.

— **Plehanov umrl.** Iz Stockholma: Znani ruski socialni revolucionar Plehanov je umrl.

— **Sinfajnerji in Nemci.** »Grazer Tagblatt« poroča: Švicarska poročila navajajo podrobnosti o zvezah Sinfajnerjev z Nemci. Pravijo, da so imeli irski voditelji brezlično brzajavno zvezo z grofom Bernstorffom o skupnem postopanju nemških podmorskih čolnov ob irski obali in glede na priprave Sinfajnerjev za revolucijo. Angličani izjavljajo, da razpolagajo z besedilom teh brzajavk. Ko je poveljevala Amerika vojsko, je bila prekinjena nekaj časa zveza, a pozneje se jim je posrečilo, da so jo zopet obnovili. Nemški podmorski čolni naj se peljejo Irsko in pripravljajo vstajo.

— **O Ribotovi protiaustrijski politiki.** Bivši poslanec Luzien de Foyer je napadel 25. maja v »Verite« Ribota radi njegove politike nasproti Avstriji-Ogrski. Izvajal je: Nesmiselno je bilo upanje, da ločijo Avstrijo-Ogrsko med vojsko od njenih zaveznikov. Modro in pametno bi pa bilo, ako bi si bili zagotovili podporo Avstrije-Ogrske pri bodočih mirovniških pogajanjih. Francija bi bila morala zasledovati nasproti Avstriji-Ogrski svojo tradicionalno politiko, a tega nismo storili, marveč smo se prostosko norčevali iz nje in pisali, da je vrazil Nemčije in krepili sami vezi, ki jo vežejo z našimi mogočnimi sovražniki. Samo za zabavo, da priborimo navidezno zmago, pomagamo razdeljevati Avstrijo-

Ogrsko, a ne zavedamo se posledic, ki bi jih imel tak dogodek.

— **Bivši ministrski predsednik grof Bienenrth umrl.** Dunaj, 3. junija. (K. u.) Bivši ministrski predsednik in nižjeavstrijski cesarski namestnik grof Bienenrth-Schmerling je danes jutraj v 56. letu svoje starosti umrl.

— **Proti delitvi Češke v okrožja.** Pod predsedstvom kneza Friderika Schwarzenberga se je vršil v Pragi sestanek češkega konservativnega veleposestva, na katerem so protestirali proti razdelitvi Češke v okrožja.

— **Nemci aretirali voditelja poljskih narodnih demokratov Vladislava Grabškega.** Znani voditelj poljske narodne demokracije se je pred nedavnim časom vrnil brez dovoljenja nemškega generalnega gubernatorstva iz Rusije v Varšavo, kjer je stopil zopet na čelo poljske narodnodemokratske stranke. Sedaj so ga Nemci aretirali in internirali. Uradna »Deutsche Warschauer Zeitung« poroča v posebnem komuniqueju, da je bil Vlad. Grabski zato aretiran, ker je naglašal, da ni izključena zopetna udeležba Rusije v vojni, da je strateški položaj entente na zahodnem bojišču izborni in je priporočal zato Poljakom pasivno politiko.

Dnevne novice.

— **Osebnost.** Presvitli in premilost. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal dne 2. t. m. v Sarajevo na zlato sv. mašo nadškofa dr. Jožefa Stadlerja. Vrne se 12. t. m.

— **Za častnega občana** sta imenovali občini Mošnje in Breznica na Gorenjskem presvetlega kneza in škofa dr. Antona B. Jegliča.

— **Osebnost.** Poročnik Fr. Sterle, akademični slikar, se je vrnil z bojišča in je vstopil v specialno šolo prof. Pocawalškega na Dunaju.

— **Vojaška odlikovanja.** Viteški križec Franc Josipovega reda z vojno dekoracijo je dobil vojni kurat Franc Kokol, pri vojni bolnišnici št. 311. — Vdruge je dobil vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči stotnik 6. polj. top. p. Mihael Lukanc pl. Savenburg. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil nadporočnik 36. polj. top. p. Franc Robič. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil ritmojster Julij Treo. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila stotnik 44. pp. Nikolaj Geržetič in višji zdravnik 11. garn. bolnišnice dr. Ludvik Kramberger. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik Vladimir Kavčnik, pri okrožnem poveljstvu v Plevlju. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil praporščak 87. pp. Robert Košar.

— **Nesreča na železnici.** Dne 23. majnika t. l. je bil povožen na železniški pragi Sava—Zagorje ob Savi neki neznani mož v starosti 50—60 let. Domneva se, da je delavec z Gorenjskega. Slika ponesrečenca se nahaja pri županstvu Zagorje ob Savi.

— **Splošna stavka urednikov in stavcev v Varšavi.** Stavci v Varšavi so pričeli stavkati. Stavki so se pridružili tudi uredniki vseh varšavskih listov. Stavkojoči zahtevajo zvišanje plač in druge gmotne ugodnosti. Od 28. maja dalje izhaja v Varšavi samo en dnevnik »Dziennik Wsopolni« — »Skupni dnevnik« vseh listov, ki prinaša samo uradna poročila. Urejujejo ga izdajatelji listov, stavijo pa lastniki tiskarn. Stavka še ni končana.

— **Iz Taškenta v Rusiji** došli ujetniki se prosijo, naj poročajo materi Tereziji Anderluh v Dramljah, Štajersko, ali je kateremu kaj znanega o tam se nahajajočem Jakobu Anderluhu, Stari saperni lager 11. baraka. Eventuelni stroški se povrnejo.

— **Aprovizacijski odbor na Dovjem,** Gorenjsko, naznanja, da zaradi pomanjkanja živil ne sprejema letos nobenih tujecev.

— **Iz Kroke.** Delj časa niste slišali o nas; v vojski smo tudi mi nekoliko zaspali. Ravno pred vojsko je ustanovilo Kat. del. društvo svoj oder, a vsled vojske so bile redne predstave onemogočene. Kljub temu smo priredili več predstav za dobrodelne namene. — Naše žene in dekleta, kakor tudi občinski odbor se je izrekel soglasno za jugoslovansko deklaracijo. Ob obletnici naše deklaracije so zaplapolale v našem trgu, tudi raz stolp farne cerkve, ponosno slovenske trobojnice in nazna-

njale, da tudi med nami živi duh pokojnega dr. Kreka.

— **Počestice kraljevega Srca Jezusovega.** Posebni odtiski navodila za to pobožnost je založila »Prodajalna Katoliškega Tiskovnega društva« v Ljubljani, kjer naj se naročajo.

— **Moč nemščine.** Pišejo nam: Živimo v državi z več ali manj praktično že vpeljanim državnim jezikom. Na katerokoli višjo instanco se obrnemo, treba je, da se poslužujemo nam tujeja jezika. V teku vojne sem imel priliko videti dosti prošelj na vojaške oblasti. Če piše Lah nemški pisano prošnjo, ne postane za takrat Johann, ampak ostane še nadalje Giovanni ali kakor se že zove. Pri nas Slovencih to ni tako. Vsak izmed nas, naj bo akademik ali pa priprosta kranjska korenina, čuti po nagonu, da bi imel več šans, da bo recimo njegova prošnja uslišana, če bi bil Nemec. Iz naše prirojene poniznosti se prelevi pri vsakem nemškem pisanju Janez Kranjc ali Joža Dolenc v Johanna in Josefa. Čemu to? Kranjca in Dolenca ni mogoče prestaviti, zato naj ostane še Janez ali Ivan in Joža. Da nismo Teutoni, se vidi že tako iz Kranjca in Dolenca. Isto velja pri nas tudi za kraljeva imena. Kako se trudimo, če govorimo s kakim Nemcem, da ne rabimo slovenskega kraljevnega imena, ampak jih vestno prestavljamo v blaženi jezik.

— **Strašen vihar** je divjal pretekli četrtek celo noč in v petek dopoldne v Boki Kotorski. Uničena je vsa letina: oljka, vinska trta, sadje in zelenjava. Med ljudstvom vlada strašna pobitost, saj je bilo edino njegovo upanje letošnja letina. Boka Kotorska je že par dni brez vsakega kruha. — Tako poroča cenzurirani zadrski »Narodni list«.

— **V vodnjaku utonil.** Pri iskanju skropilnice je padel petletni posestnikov, sin Evgen Koruza v Erzeltu pri Vipavi v vodnjak in utonil.

— **Smrtna nesreča.** Pretekli petek je elektrotehnik Franc Krondorfer v tovarni na Dobravi čistil in preiskaval električno napeljavo. V njegovi bližini je opravljal enako delo 25 letni črnovojnik Janoš Laszkovicz. Naenkrat je začel Krondorfer vpijati. Ko se je obrnil, je videl Laszkovicza viseti na električni žici. Takoj mu je hitel na pomoč in ga potegnil z žice. Bilo je pa že prepozno, ker je bil Laszkovicz že mrtev.

— **Invalid, 80 odstotkov delanezmožen, oženjen, oče 4 nepreskrbljenih otrok, ki se nahaja v veliki bedi, prosi, da bi se mu preskrbel kakor služba za vratarja, paznika ali kaj sličnega, da bi se mogel preživljati.** Ker mu je bila amputirana leva noga nad kolenom, težko hodi in zato ni sposoben za kakor drugo službo. Z ozirom na resnično potrebo se prosilec, ki govori slovensko in nemško, najtopleje priporoča. Tozadevne ponudbe naj se blagovolijo nasloviti na uredništvo našega lista.

— **Braslovče.** Požarna bramba priredi v nedeljo, dne 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne igro »Vnučinja čarovnice«.

— **Prošnja do vojakov iz ruskega ujetništva.** Moj edinec Matjaž Joža iz Rateč na Gorenjskem je služil ob začetku vojne pri dežel. bramb. pp. št. 4, 5. stotnija, vojna pošta 48. Zadnjič je pisal 27. avgusta 1914 iz Galicije. Če je komu o njem kaj znanega, naj blagovolijo sporočiti proti povrnitvi stroškov njegovi materi Mariji Matjaž, hiš. št. 140, Rateče, pošta Belacek na Gorenjskem.

— **Iz Rusije na Brezje** jih poprej tisoč let ni toliko priromalo, kolikor v letošnjem majniku. Kakor narodu in domovini, so ostali zvesti tudi veri in pravosti.

— **Turške srečke.** Pri žrebanju turških srečk dne 3. t. m. je zadela glavni dobiček v znesku 200.000 frankov srečka šte. 421.807.

— **Uboj.** V dolini Rečice, tri četrt ure od Laškega trga, sta brata Anton in Mihael Kovač na polju poleg občinske ceste napadla in ubila mlinarja in žagarja Jakoba Vrečka.

Ljubljanske novice.

— **Iz Dobrodelni koncert na korist slepim in invalidnim vojakom, ki bi se bil moral vršiti 1. junija, se vrši v četrtek dne 6. junija zvečer ob pol 9. uri v Unionski dvorani s sodelovanjem gospe Bihoy-Benedekove, gđ. Cirile Medvedove in gđ. Dane Koblerjeve po naznanjenem sporedu.** Vstopnice se dobe v trafikli v Prešernovi ulici.

— **Iz Ženski odsek S. K. S. Z.** ima v nedeljo, dne 9. junija ob pol 9. uri jutraj sv. mašo na Rožniku. Pridite množično! — **Iz Nesreča na kolodvoru.** 40letni premikalo Alojzij Gödel je na tukajšnjem državnem kolodvoru padel z vagona in se težko poškodoval na obeh nogah.

— **Iz Olje za ubožno akcijo.** Prejeli smo: Svoj čas je sklenil mestni aprovizacijski odsek, da bo za ubožno akcijo oddajal olje po 10 K. Olja je sedaj dovolj, ker ga naravnost ponujajo po 48 K, a ubožno prebivalstvo čaka zama, da bi se izvršil svoječasni sklep aprovizacijskega odseka.

Popolnoma je izključeno

da bi bil lastnik vojnih posojil kedaj v tej državi na slabšem kakor lastnik drugega premoženja.

Finančni minister dr. Wimmer.

! Upoštevaj to in podpiši !

Ij Umrli so v Ljubljani: Ljubko Prezelj, hiralet, 14 let. — Neža Giachelia, delavčeva vdova, 77 let. — Andrej Pirc, ubožec, 38 let. — Milka Primec, krojačeva hči, 2 leti. — Ivan Kodrič, ogibalni čuvaj v pokoju, 81 let. — Ivan Vončina, delavec, 69 let. — Silva Matjašič, pleskarjeva hči, 5 mesecev. — Frančiška Hribernik, žena skladiščnega mojstra v pokoju, 60 let. — Terezija Snoj, gostja, 81 let. — Magdalena Jonke, dninarica, 37 let. — Feliks Kozar, hiralet, 59 let.

Ij Koze se bodo cepile v občini Moste v sredo dne 5. junija ob pol 10. uri dopoldne otrokom, rojenim od 1. aprila 1917 do 1. aprila 1918 v občinski pisarni. Za šmartno, Obrije in Hrastje pa v sredo dne 5. junija ob pol 8. uri v Jaršah pri Dimniku. Matere, ki bi izostale z otroci, se bodo morale zagovarjati pri c. kr. okr. glavarstvu.

Primorske novice.

p Reško ribiško društvo »Nekton« je sklenilo bilanco za l. 1917. z deficitom 7133 K. Dne 27. t. m. se vrši izredni občni zbor. Za oskrbnika je imenovalo ravnateljstvo Milana Cattalinich.

p Dvojna mera. V Ljubljani in ljubljanski okolici dobivajo begunci vsakih 15 dni begunsko podporo. V novomeškem okraju so jo dobili za januar, februar in marec šele začetkom aprila, za april in maj niso dobili še nobene begunske podpore. Ali misli c. kr. okrajno glavarstvo, da so begunci tako založeni z blagom in denarjem, da lahko čakajo celo četrletje na postavno podporo? Radovedni smo, kaj bi rekli gg. c. kr. uradniki, kateri dobivajo plačo dne 1. vsakega meseca naprej plačano, ako bi jim jo začeli plačevati šele po treh mesecih.

p Dar za goriške begunce. Posredovalnici za goriške begunce je naklonila posojilnica za ilirsko-bistriški okraj v Trnovem na Notranjskem potom uredništva »Slov. Naroda« znesek 300 K. Istotam je nabrala družina Grmova o priliki birmovanja znesek 40 K in ga tudi poslala Posredovalnici za goriške begunce. Blagim darovalcem se posredovalnica najtopleje zahvaljuje.

Prosveta.

pr Za izobrazbo hrvatske katoliške inteligence. Hercegovski frančiškani so kupili v Mostaru »Hrvatsko delniško tiskarno«, ki bo izdajala koristne knjige in časopise. Uprava tiskarne je sklenila izdajati v svoji založbi apologetsko znanstveno knjižnico za inteligenco pod naslovom: »Savremena pitanja«, kakor jo že imajo Francozi pod naslovom »Science et Religion« ali Italijani »Scienza e Religione«. Sedaj razpošilja tiskarna načrt te knjižnice s 160 temami. Vsaka knjiga bo obsegala 64 do 80 strani.

pr Trije semestri na tehniki. Trojna delegacija avstrijskih inženirjev in arhitektov je predlagala ministrom predlog, naj uvedejo na tehnikah z ozirom na dijakove vojaške začasn timeri na leto. Počitnice naj se skrajšajo kolikor mogoče, strnejo manj važni predmeti in spremene državne skušnje. Študijska doba bi se skrajšala v razmerju 3 : 2.

pr Opera zagrebškega hrvatskega gledališča v Trstu. Tržaški listi poročajo, da priredi operno osobje hrvatskega deželne gledališča v Zagrebu celo vrsto predstav v tržaškem gledališču Politeama Rossetti. Gostovanje v Trstu se prične 8. junija.

pr Slovaška lužiško-srbska številka poznanskega »Kraja«. Poznanjski poljski dnevnik »Kraj« izdaja pod uredništvom berlinskega profesorja Drexlerja posebni mesečni pregled Slovanov. Sedaj je izšla že četrta številka, ki prinaša pregled političnega, kulturnega in literarnega življenja Slovanov in lužičkih Srbov.

Narodno gospodarstvo.

g Za košnjo je vojaška oblast dovolila četvene stotnije po 100 mož, ki se lahko porazdele na posamezne občine. Reflektanti naj brzojavno sporoče na Mil. Abt. Lans. Laibach do 5. t. m. koliko stotnij rabijo, kakor tudi čas in zadnja železniška postaja, kjer naj moštvo izstopi. Pogoji: za vsakega moža cela oskrba in 3 K dneвно od strani vojaškega erarja, od strani gospodarja pa dnevščino, kakor je običaj v dotičnem kraju, najmanj pa 3 K na dan.

g Vino prodajajo po Hrvatskem kmetje že po 7 K liter.

g Bajna cena. Te dni je bilo prodano vino na otoku Visu, močno 14 stopinj po 1000 K hektoliter.

g Vložniki Mestne hranilnice ljubljanske podpišejo lahko VIII. avstrijsko vojno posojilo neposredno pri zavodu. VIII. vojno posojilo se priporoča posebno tudi iz tega razloga, ker bodo pri prodaji v sedanjih vojaških svrhe rabljenih predmetov meli taki reflektantje prednost, ki bodo

založili kupnino mesto v gotovini v obliacijah VIII. vojnega posojila. — Podpisujte torej VIII. vojno posojilo!

g Papirnat denar. V Avstro-Ogrski je v prometu za 22 milijard papirnatega denarja. Zaklad zlata in srebra avstro-ogrške banke je koncem decembra 1917 znašal 381 milijonov kron.

Ljubljanska aprovizacija.

a Prodaja vojnih klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v sredo, dne 5. t. m., popoldne strankam z zeleno izkaznico A od štev. 1 do konca. Vsaka oseba dobi 1/4 kg; kilogram vojnih klobas stane 2 K, kilogram praških klobas 4 K.

a Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami, znanomovani s črko B, prejmejo meso po znižani ceni v sredo, dne 5. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od 10. do pol 11. ure dopoldne štev. 1 do 200, od pol 11. do 12. ure štev. 201 do 400, od 12. do pol 12. ure štev. 401 do 600, od pol 12. do 12. ure štev. 601 do 800, popoldne od pol 2. do 2. ure štev. 801 do 1000, od 2. do pol 3. ure štev. 1001 do 1200, od pol 3. do 3. ure štev. 1201 do 1400, od 3. do pol 4. ure štev. 1401 do 1600, od pol 4. do 4. ure štev. 1601 do 1800, od 4. do pol 5. ure štev. 1801 do 2000, od pol 5. do 5. ure štev. 2001 do 2200, od 5. do pol 6. ure štev. 2201 do konca.

Izgubljeno in najdeno.

Zatekla se je mlada kozica. Pozve se na stojnici pri »Minki« nasproti trgovine Šober, Vodnikov trg.

Za vojaški dom v Ljubljani. Kot zahvalni dar za rešitev cesarja Karla in kot pozdrav ob rojstvu najmlajšega Habsburžana je darovala mladina I. mestne šestrazredne deške ljudske šole v Ljubljani za vojaški dom v Ljubljani 70 kron.

Nič ni koristnejšega kot podpisati vojno posojilo potom vojno-posojilnega zavarovanja. Zahtevajte takoj naše prospekte. Glavna poslovalnica »Minkere«, Gradec, Raubergasse 20.

Ženitna ponudba.

Izobražen, mlad gospod, velike, lepe postavbe, boljše, stalnega poklica, se želi v svrhu poroke seznaniti z inteligentno, dobrosrčno gospodico (blage in premožne vdove niso izključene). Resne ponudbe sprejema iz prijaznosti upravništvo »Slovenca« pod šifro »Vesna 1909«. Ponudba mora obsegati popoln naslov, osebni in omike opis, fotografijo ter družinske in premoženjske razmere. Na ponudbe brez navedenih podatkov se ne bo oziralo. Tajnost se najstrože jamči.

1911 Prodaj dobro ohranjeno **dvouprežno kosilnico** ANTON KREMŽAR, ŠT. VID nad Ljubljano.

I. ČATER

v Celju

kupuje vedno:

žagan les, mehak in trd, tesan (staobeni) les, okrogel les, les za jame, kostanjev in hrastov les

in naj se mu pošljejo tozadevne ponudbe.

IŠCEM spretno

prodajalko

Nastop takoj. Naslov pove upravništvo pod št. 1900.

HILAPEC

h konjem dobi službo pri strojni tovarni SAMSA & CO. V LJUBLJANI, Metelkova ulica št. 4. — Nastop takoj. —

PRODA SE

hiša z vrtom

hlevom in vodno močjo. — Naslov pove uprava lista pod: »Vodna moč« 1901.

Licitacija konj.

Pri razpečevalnici konj v Kočevju se vrši licitacija konj dne 9. t. m. ob 10. uri dopoldne na šolskem travniku. K licitaciji pride okoli 30 okrepčila potrebnih konj. K dražbi se bodo dopustili le taki kupci, ki se izkažejo z legitimacijo, potrjeno od politične oblasti, da so poljedelci. Kupec mora plačati poleg kupne cene tudi postavno pristojbino za ubožni zaklad. Vojaška oblast oddaja tudi zdrave, okrepčila potrebne konje za poljedelska dela za dobo najmanj 4 mesecev proti reverzu na zanesljive posestnike. Prošnje za take konje se mora pošiljati na poveljstvo razpečevalnice konj.

Ušla je

iz Narina pri Št. Petru na Krasu dne 24. maja

KOBILA

stara 7 let, ki ima na rebrih zastrženo znamenje K. V. Prosi se, da bi tisti, kamor se je zatekla, ali kdor jo najde, to naznanil posestniku Ivanu K. Luža, Narin 10, p. Nadjanjeselo, proti nagradi.

Štirinadstropna hiša v Gradcu

SE PRODA. Poizve se v pisarni dr. Ivan Tavčarja v Ljubljani, Sodna ulica št. 2. 1897

— KUPIM —

posestvo na Dolenjskem

v Belokrajini ali na Spodnjem Štajerskem proti dobremu plačilu. Posredovalcem visoko nagrado. Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod: »Lična hiša« 1896.

Išče se

dvole pridnih in poštenih deklet

za vsa domača opravila proti mesečni plači do 60 kron in celi oskrbi ter

hišnica proti dobri plači in s prostim stanovanjem brez oskrbe.

Povprašati je v trgovini A. ZANKL SINOVI, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1. 1899

Proda se **pritična hiša**

z vrtom v Litiji.

Naslov pove uprava lista pod št. 1904.

Prodajalec in prodajalka

za trgovino z galanterijskim, drobnim in norinberškim blagom se takoj sprejmeta v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1905.

Proda se 70 kilogramov točenega

medu

v steklenicah. — Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 1907.

Trgousko pomočnico

sprejme tvrdka

JOS. ERRATH, Mokronog, Dolenjsko.

Hišina

1885 (sobarica) za prvovrstni hotel v Trstu se išče. Pogoji: slovenščina in nemščina. — Ponudbe na anončno pisarno Karl Schmelzer v Trstu.

Išče se zanesljiv

štacunski hlapec

Kje pove iz prijaznosti upravništvo tega lista pod št. 1839.

DEKLA !! Rabin dekle, ki je vajena vsega kmetijskega dela in pri oskrbovanju krav in prašičev. Nastop takoj. MARTINEC FRANC, LJUBLJANA, PRULE št. 8. 1843

Stranka brez otrok išče **stanovanje**

obstoječe iz ene sobe in kuhinje. Kot nagrado dá živila. Ponudbe na upravo pod: »Junij«. 1902

PRODAJALA se bo v nedeljo, 9. t. m., ob 3. uri popoldne na javni dražbi

stoleča mrva

pri PRIMCU, LIPE 3 pri Tomišlju. 1895

Blagajničarka

in prodajalka

se takoj sprejmeta za trgovino s papirjem in galanterijo. Vstop takoj. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod »Marljivost 1838«.

Prijave za VIII. avstr. vojno posojilo

sprejema po originalnih pogojih ter daje tozadevna pojasnila

Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani. 1898

Jadranska banka podružnica v Ljubljani

sprejema

kot oficijelno subskripcijsko mesto

prijave na

8. avstr. vojno posojilo

po originalnih pogojih:

5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo po 91'54 %

5 1/2 % državne zakladnice po 95'50 %

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju

kot oficijelno subskripcijsko mesto sprejema prijave na

VIII. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. davka prosto 5 1/2 % amort. drž. posojilo a 91'54 %.

II. davka proste 5 1/2 % odpovedljive drž. zakladnice a 95.50 %.

Tiskovine za prijavo in pojasnila so strankam brezplačno na razpolago pri naših blagajnah.

Zastonj dobi vsak na željo

moj glavni katalog ur, srebrnine, zlatnine in godbenih predmetov. Violine po K 14, 20, 25, in više. Dobre harmonike po K 16, 25, 35 in 50; prvovrstne harmonike po K 70, 80, 100 in 120; trovrsne po K 180, 200, 240 in 280. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj Most (Brix) štev. 1754, Češko.

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborno peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—. Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu št. 39, Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej mehak okrogel les, [na nt, smrekovo lubje] lansko in čreslo letošnje, kostanjev les od 10 cm hrastov les naprej,

Prosím ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIC,

Žalec 9, Južno štajersko.

Kulantno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Barva za obleke.

Razpošiljam v večjih in manjših množinah v različnih barvah po povzetju ali proti predplačilu s slovenskim navodilom v zavojčkih za 1/4 kg ir 1/4 kg blaga pobarvati, in sicer se rabi: 4 zavojčke za 1 žensko ali 7 zavojčkov za 1 moško obleko.

I. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po K 1.—

II. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po K 1.—80

III. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po K 1.—70

Zavojček z 1/4 kg.

7 zavojčkov za 1 žensko ali 10 zavojčkov za 1 moško obleko.

I. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po K 1.—60

II. vrste za 1/4 kg od 50 do 100 zavojčkov po K 1.—40

Trgovcem primeren popust.

KUPUJEM tudi razna poljska in vrtna semena ter vseh vrst gozdna zelišča, kakor: malinovo, robidovo, jagodovo perje, trličkovo lubje, lipovo cvetje, arnikove in sladke korenine, kimelno ali kumno seme itd.

Vsak nabiralec naj zahteva od mene cenik od vseh zelišč. 1851

Trgovcem priporočam najboljšo REPNO SEME letošnjega leta.

J. Lukančič, Idrija, Kranjsko.